

ANNAK A KÖRÜLMÉNYNEK AZ ÉRTÉKELÉSE, HOGY A DÍJBAN TÖRTÉNŐ KONKRÉT MEGÁLLAPODÁS HIÁNYÁBAN A VÁLLAKOZÓ A A MEGRENDELŐ IGÉNYE SZERINT A MUNKÁT ELKEZDTE ÉS KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL AZT BE IS FEJEZTE

Nincs akadálya annak, hogy a felek a vállalkozói díjra vonatkozó akaratukat ráutaló magatartással fejezzék ki A vállalkozó a vállalkozói díj tárgyában való alkufolyamat közben a teljesítést megkezdte, a megrendelő a munkavégzést ellenőrizte, és a beépítendő berendezések rendelkezésre bocsátásával a teljesítésben maga is együttműködött. Ez a magatartás mindkét fél részéről arra utal, hogy elfogadták a munkavégzés idején reális és szokásos középárat és árképzést (rezióradíj, átlagos anyagköltség) a vállalkozói díj tekintetében.

/Ptk. 205. §. (1)- (2) bekezdése, 216. §. (1) bekezdés/

A felperes kereseti kérelme arra irányult, hogy a bíróság kötelezze az alperest vállalkozói díj jogcímén 10.542.070,- forint és ezen összegnek 2007. május 8. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére a Ptk.397.§.(1) bekezdése és 402.§-a alapján. Előadta, hogy az alperes alvállalkozójaként a Hotel C.H. épületrészlege légtechnikai szerelési munkálatait vállalta elvégezni. A felek között 2007. év elején folytak tárgyalások, amely alapján felperes a részére átadott, az akkori műszaki állapotnak már nem megfelelő, de építészeti alaprajz alapján vállalta nyomvonalrajz elkészítését, majd a légtechnikai szerelési munkák kivitelezését. Megállapodtak abban is, hogy a beépítendő gépeket, a légkezelő berendezéseket az alperes szolgáltatja, míg a munka elvégzéséhez szükséges egyéb anyagokat a felperes biztosítja. A felek között írásbeli szerződés nem jött létre. Alperes az általa beszerezni vállalt berendezéseket 2007. február 28. napján és március 5. napján szállította le. Felperes a munkát elvégezte, az átadás-átvételre az alperes, továbbá a megrendelő H. C. Zrt. képviselőjének jelenlétében 2007. május 8. napján került sor. A munkával kapcsolatosan mennyiségi illetőleg minőségi kifogás nem merült fel.

A felperes az átadást-átvételt követően tételes felmérés alapján írásbeli költségvetést készített és 235.854,-Ft értékű pótmunka figyelembevételével az általa követelt vállalkozói díjat 10.542.070,-Ft-ban határozta meg.

Felperes a keresetindítást követően, 2008. január 22. napján számlázta alperes felé az általa követelt összeget, a fizetési határidő lejártát 2008. január 30. napjában határozta meg.

Alperes a kereseti kérelem elutasítását kérte.

Álláspontja szerint a felperes által kibocsátott számla hiányában a követelés idő előtti. Hivatkozott arra is, hogy a felperes kivitelezési nyomvonalrajzot, megvalósulási tervet nem szolgáltatott, így követelésének összegszerűségét az alperes ellenőrizni nem tudta. A per későbbi szakaszában hivatkozott arra, hogy a felek közt vállalkozási szerződés

nem jött létre, mivel a felek a szerződés lényegi elemeinek tekinthető vállalkozói díjban és teljesítési határidőben nem állapodtak meg.

Az elsőfokú bíróság a kereseti kérelmet elutasította. Kötelezte a felperest - 15 napon belül - 645.000,-Ft összegű perköltség alperes részére való megfizetésére. Rendelkezett, hogy 632.400,-Ft feljegyzett kereseti illetéket, 2.000,-Ft iratmásolási illetéket, valamint 223.871,-Ft állam által előlegezett szakértői díjat az állam viseli.

Ítéletének indokolásában a Ptk.205.§. (1), (2) bekezdései, 389.§-a, 402.§-a és 407.§. (1) bekezdésére hivatkozással kifejtette, hogy a felek között szerződéses jogviszony nem áll fenn. A felperes bizonyította, hogy a felek úgy állapodtak meg, hogy utólagos felméréssel, a felperes által készített költségvetés alapján, és az általa megjelölt rezsióradíj figyelembevételével számolnak el. Az a körülmény, hogy a munka elkészültét követően az alperes a felperes által elkészített költségvetés ellenőrzéséhez további okiratok (méretezett nyomvonalrajz) kiadását kérte, a szerződés ilyen tartalommal való létrejöttét, az utólagos tételes felmérésen alapuló díj kikötését nem bizonyítja. A díjkikötés és a teljesítési határidő a vállalkozási szerződés olyan lényeges elemei, amelyek hiányában a szerződés létrejötte nem állapítható meg.

A kereseti kérelem a jogalap nélküli gazdagodás szabályainak figyelembevételével sem lehet megalapozott. Kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy a keresethez kötöttség nem azonos a jogcímhez kötöttséggel és a kérelmet a jogvita alapjául szolgáló jogviszony tartalma alapján kell elbírálni, azonban a kereset tartalmát és terjedelmét a felperes által előadandó tények összessége határozza meg. A bíróságnak a kereset tartalma megállapítása és a jogvita érdemi eldöntése során az előadott tényekből kell kiindulnia. Mivel felperes a per során következetesen állította a kereset ténybeli alapjaként, hogy a felek között vállalkozási szerződés jött létre, a bíróság a Pp.3.§. (3) bekezdése alapján ennek megfelelően tájékoztatta a feleket a bizonyítandó tények köréről és alperes is ezen tájékoztatásnak megfelelően terjesztette elő érdemi védekezését, így a bíróság a jogvita eldöntésekor a jogalap nélküli gazdagodás törvényi feltételeinek fennálltát nem vizsgálhatta.

A perben szakértői bizonyításra került sor, amely során a szakértő a felperes által elvégzett szerelési munkák értékét a 2007. év I-II. negyedévében általánosan elfogadott 1.300,-Ft átlagos rezsióradíj alapulvételével 3.181.862,-Ft nettó munkadíjban, valamint 3.988.874,-Ft nettó összegű anyagköltséggel számolva összesen a 20 %-os mértékű ÁFA tartalommal növelten 8.604.883,-Ft-ban állapította meg.

Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy az alperesi társaság 2009. szeptember 25. napjától felszámolás alatt áll.

Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatásával kérte, hogy a másodfokú bíróság a kereseti kérelmének adjon helyt. Álláspontja szerint a felek minden lényeges kérdésben, köztük a díjban is megállapodtak. Figyelemmel arra, hogy alperes megfelelő terveket nem szolgáltatott, a

díj vonatkozásában előzetes megállapodásra nem lett volna lehetőség, kizárólag az utólagos felméréssel történő díjmegállapítás volt lehetséges. Tehát utólagosan, a munkavégzés idején a helyben szokásos hasonló munkapiaci értéket figyelembe véve állapítható meg az anyagköltségből és munkadíjból álló a reális vállalkozói díj. Nyomatékosan hivatkozott arra, hogy a munka tényleges elvégzése alperes képviselőinek jelenlétében megtörtént, azt az alperes és megrendelője át is vette, rendeltetésszerűen használja.

Alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének Pp.253.§. (2) bekezdése alapján történő helybenhagyását kérte. Osztotta az elsőfokú ítélet indokolásában kifejtett azon érvelést, miszerint a teljesítés határideje és a vállalkozói díj, mint a szerződés lényeges elemei tekintetében a felek közt megállapodás nem volt, ezért a szerződés létrejötte nem állapítható meg. Fenntartotta azon elsőfokú eljárásban előadott érvelését, miszerint a követelés idő előtti – e körben a Ptk.302.§. b.) pontjára, 303.§. (2) bekezdés és (3) bekezdéseire hivatkozott –, valamint, hogy a beszerzett 2009. szeptember 14-én kelt szakvélemény megalapozatlan, mivel a szakértő eljárási jogszabálysértést követett el azzal, hogy a 2009. szeptemberi szemléről az alperest nem tájékoztatta. Osztotta az elsőfokú ítélet azon megállapítását, hogy a felperes kereseti kérelme a jogalap nélküli gazdagodás szabályai alapján sem megalapozott, tekintettel arra is, hogy a perben kirendelt szakértő feladata a vállalkozói díj összecszerúségének meghatározása volt, amely eltér a jogalap nélküli gazdagodás jogcímére megállapítható követelés összecszerúségétől.

A fellebbezés nagyrészt megalapozott.

Az ítéletábra megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges körben lefolytatta, a helyesen megállapított tényállásból levont következtetései azonban nem helytállóak.

Az elsőfokú bíróság az építési, szerelési szerződés létrejöttét nem állapította meg, mivel a peres felek a vállalkozói díjban és a teljesítési határidőben nem állapodtak meg.

A Ptk. 205. §. (1) bekezdése értelmében a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre. A (2) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges.

Helytállóan utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy a díj és a teljesítési határidő a szerződés lényeges elemei, így az e körben történő megállapodás a szerződés létrejöttének feltétele.

Azonban a vállalkozási, építési, szerelési szerződés, mint szerződés típus sajátosságaira is tekintettel – a Ptk. 216. §. (1) bekezdésében írtak alapján – nincs akadálya annak, hogy a felek a vállalkozói díjra vonatkozó akaratukat ráutaló magatartással fejezzék ki. A vállalkozó felperes a vállalkozói díj tárgyában való alkufolyamat közben a teljesítést megkezdte, a megrendelő alperes a munkavégzést

ellenőrizte, és a beépítendő berendezések rendelkezésre bocsátásával a teljesítésben maga is együttműködött. Ez a magatartás mindkét fél részéről arra utal, hogy elfogadták a munkavégzés idején reális és szokásos középárat és árképzést (rezsióradij, átlagos anyagköltség) a vállalkozói díj tekintetében. (BH 1996.584)

A vállalkozó – a teljes beruházás menetéhez igazodóan – a légtechnikai szerelési munkálatokat elvégezte, az ehhez szükséges teljesítési határidőt az alperes nem kifogásolta, az elvégzett munkát átvette, amely akként értékelendő, hogy a felek a munka volumenéhez igazodó „átlagos” teljesítési határidőben állapotokba kerültek. A vállalt eredmény létrehozását és annak alperes általi átvételét követően az alperes a szerződés létrejöttének hiányára alappal nem hivatkozhat.

A fentiekre tekintettel az ítélet tábla megállapította, hogy peres felek között a Ptk. 402. §. szerinti építési, szerelési szerződés jött létre a perbeli ingatlan légtechnikai szerelési munkáinak elvégzésére.

A perben kirendelt szakértő az elvégzett szerelési munkák értékét – a kiegészítő szakvéleményben írtakat is figyelembe véve – 8.604.883,-Ft-ban állapította meg. A szakértő - az alperes által 23. sorszám alatt - a szakvéleménnyel kapcsolatban emelt kifogásokra kiegészítő szakvéleményében kielégítő választ adott, így a beszerzett szakvéleményt az ítélet tábla a vállalkozói díj összegszerűsége tekintetében irányadónak tekintette. Az ítélet tábla osztotta azt a szakértő által elfoglalt álláspontot, hogy a megrendelt munka költségvetése szükségszerűen magában foglalja az anyagigazgatás és a szállítás költségeit is. (Alperes nem hivatkozott arra, hogy a szellőzési szerelési munka elvégzéséhez szükséges fuvarozás, anyagszállítás, anyagmozgatás költségeit viselte). Az alperes által szolgáltatott nyomvonaltervek hiányában pedig a kivitelezésnek a tervezést is magában kellett foglalnia, ennek hiányában a kivitelezés nem lett volna elvégezhető.

A fentiekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §. (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és a felperes kereseti kérelmének részben helyt adott.

A fellebbezés eredményeként a felperes az első- és másodfokú eljárásban több mint 80 %-ban pernyertes lett, így az ítélet tábla a le nem rótt 1.264.800,-Ft első-, másodfokú illeték és 235.108,-Ft állam által előlegezett költség – a peresztesség mértékéhez igazodó – részének megfizetésére kötelezte az alperest a Pp. 81. §. (1) bekezdés alapján. A felperest terhelő első-, másodfokú eljárási illetéket és állam által előlegezett költséget a felperes személyes költségmentessége okán (6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13., 14. §-ai értelmében) az állam viseli. Az alperest a peresztesség arányában terhelő ügyvédi munkadíjból álló perköltség mértékét az ítélet tábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet alapján állapította meg.

Győri Ítélet tábla Pf.IV.20.159/2010/5.szám